

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.6.2007
KOM(2007) 358 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

Rapport om konkurrenspolitiken 2006

{SEK(2007)860}

1. Under 2006 fortsatte konkurrenspolitiken att skapa och upprätthålla de förutsättningar som tillåter marknaderna att fungera konkurrensmässigt till konsumenternas och företagens bästa i EU. I detta arbete ingick dels att åtgärda marknadsmisslyckanden till följd av marknadsaktörers konkurrensbegränsande beteenden och vissa marknadsstrukturer, dels att bidra till inrättandet av en övergripande sektorsöverskridande ram för den ekonomiska politiken som främjar verklig konkurrens.
2. I den första delen av denna rapport ges en översikt över hur konkurrenspolitikens instrument, det vill säga antitrustbestämmelserna och bestämmelserna om koncentrationer och statligt stöd, vidareutvecklades och tillämpades i huvudsak. I den andra delen diskuteras hur blandningen av dessa och andra instrument användes inom utvalda prioriterade sektorer för att uppnå konkurrenspolitikens mål. Den tredje delen innehåller en översikt över samarbetet inom Europeiska konkurrensnätverket och med nationella domstolar. I den fjärde delen tas internationella aktiviteter upp. Slutligen ges i del fem en kort beskrivning av interinstitutionellt samarbete. För mer information hänvisas till ett detaljerat Arbetsdokument från kommissionens avdelningar¹ och GD Konkurrens webbplats².

1. INSTRUMENT

1.1. Antitrust – artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget

1.1.1. Utformning av bestämmelserna och politiken

3. Utöver de påföljder som krävs för att bestraffa och avskräcka från karteller, krävs det incitament för att deltagarna skall anmäla karteller om det skall gå att bekämpa dessa effektivt. Kommissionen tog ett viktigt steg mot att upptäcka och sätta stopp för karteller genom att anta ett **reviderat tillkännagivande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden**³. Det har gjorts förbättringar inom flera områden för att ge bättre vägledning åt sökande och öka öppenheten i förfarandet. Ändringarna avspeglar erfarenheterna från över fyra år av tillämpning av meddelandet om immunitet från 2002⁴ och är helt i linje med Europeiska konkurrensnätverkets modell för förmånlig behandling som också antogs 2006. Bland förbättringarna kan nämnas förtydligande av gränsvärdena för immunitet och nedsättning av böter och vilka krav de sökande måste uppfylla. Förfarandet har också ändrats, t.ex. genom att ett diskretionärt markeringsystem införts.
4. Böter har avgörande betydelse för att avskräcka företag från att bryta mot konkurrensreglerna. För att förstärka den avskräckande effekten av sina påföljder antog kommissionen **nya riktlinjer för beräkning av böter** för företag som har

¹ SEK(2007) 0860.

² http://ec.europa.eu/comm/competition/index_sv.html

³ Kommissionens tillkännagivande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (EUT C 298, 8.12.2006).

⁴ Kommissionens meddelande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (EUT C 45, 19.2.2002).

brutit mot artikel 81 eller 82 i EG-fördraget⁵. Enligt de nya riktlinjerna skall grundbeloppet för böter för varje deltagare i överträdelsen fastställas med utgångspunkt i en andel av det årliga försäljningsvärdet av den produkt som överträdelsen avser i det berörda geografiska området. Grundbeloppet kan uppgå till 30 % av det berörda försäljningsvärdet. För att grundbeloppet helt och hållet skall återspegla överträdelsens längd kommer beloppet sedan att multipliceras med det antal år som företaget har deltagit i överträdelsen. När det är fråga om upprepade överträdelser kan kommissionen dessutom höja böterna med upp till 100 % – med en höjning av böterna för varje tidigare överträdelse – och kommissionen kommer inte bara att ta hänsyn till sina egna tidigare beslut utan även till de beslut som har fattats av nationella konkurrensmyndigheter med tillämpning av artikel 81 eller 82 i EG-fördraget.

5. Underlättande av privat tillämpning kommer att bidra till att säkerställa att de som skadats av överträdelser av EG:s konkurrenslagstiftning kan utverka sin rätt till ersättning, vilket bör ge en förstärkt övergripande avskräckande effekt som ett komplement till den offentliga tillämpningen. **Grönboken om skadeståndstalan vid brott mot EG:s antitrustregler** i enlighet med artiklarna 81 och 82 i EG-fördraget⁶ har tagits emot med stort intresse av antitrustgemenskapen och har diskuterats i vida kretsar i Europa och på andra ställen. Under ett offentligt samråd fick kommissionen in nästan 150 bidrag från regeringar, konkurrensmyndigheter, näringsliv, konsumentorganisationer, advokater och akademiker. En överväldigande majoritet av respondenterna höll med om att offer för överträdelser av konkurrenslagstiftningen har rätt till skadestånd och att nationella förfaranderegler bör bidra till att denna rätt kan utövas effektivt. Också Europeiska ekonomiska och sociala kommittén välkomnade kommissionens initiativ i sitt yttrande om grönboken⁷. Som en uppföljning till grönboken har kommissionen i sitt lagstiftnings- och arbetsprogram för 2007 lagt in utarbetandet av en vitbok om skadeståndsförfaranden i antitrustärenden⁸.
6. Arbetet med att främja konkurrensprinciperna genom **information** fortsatte både inom och utanför kommissionen för att se till att lagstiftning på EU- och medlemsstatsnivå som har legitima politiska mål inte skadar konkurrensen i onödan. Konkurrensinformationen spelade en särskilt viktig roll i lagstiftningsprocessen i samband med Reachförordningen⁹. På liknande sätt fortsatte kommissionen sina insatser för att uppmuntra medlemsstaterna att som ett viktigt bidrag till att förverkliga Lissabonmålen se över konkurrensbegränsningar inom det betydelsefulla området professionella tjänster.

⁵ Riktlinjer för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning nr 1/2003 (EUT C 210, 1.9.2006).

⁶ Grönboken antogs av kommissionen i december 2005 och finns att läsa på <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/actionsdamages/documents.html>

⁷ Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande finns att läsa på http://eescopinions.eesc.europa.eu/EESCopinionDocument.aspx?identifier=ces\int\int306\ces1349-2006_ac.doc&language=SV

⁸ Kommissionens lagstiftnings- och arbetsprogram 2007 finns på http://ec.europa.eu/atwork/programmes/index_sv.htm

⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier, KOM(2003) 644 slutlig.

1.1.2. Tillämpning av bestämmelserna

7. Kommissionen fortsatte att ge hög prioritet åt att upptäcka och avskräcka från **kartellbildningar**. Åtgärderna inriktades mot betydelsefulla konkurrensbegränsande karteller med framför allt global eller europeisk omfattning och som omfattade ett antal ekonomiska enheter. Kommissionen fattade **sju slutliga beslut**¹⁰ där den utfärdade böter för 41 företag¹¹ uppgående till sammanlagt 1 846 miljoner euro (jämfört med 33 företag och sammanlagt 683 miljoner euro i böter 2005). De utfärdade besluten avspeglar den ekonomiska betydelsen av de berörda sektorerna och hur länge kartellerna har pågått, vilket innebär att de genomsnittliga bötesbeloppen per företag har ökat betydligt.
8. Vid utgången av 2006 hade kommissionen tagit emot sammanlagt 104 ansökningar om immunitet och 99 ansökningar om nedsättning av böter i enlighet med 2002 års meddelande om immunitet. Fyra av de kartellbeslut som antogs 2006 baserades på 2002 års meddelande om immunitet och ett på 1996 års meddelande om immunitet. I dessa ärenden beviljade kommissionen också betydande nedsättningar av böter för sammanlagt 10 företag i utbyte mot den bevisning som lämnats till kommissionen.
9. Ytterligare åtgärder vidtogs för att bestraffa **missbruk av dominerande ställning**. Kommissionen fokuserade på nätverks industrier vilka är viktiga för europeisk konkurrenskraft och utvecklingen av kunskapsekonomin i Europa: Kommissionen inledde förfaranden mot *Telefónica* för en påstådd marginalpress på de spanska marknaderna för bredbandsanslutning till Internet¹² och mot *Distrigaz* om ett påstått förfarande som hindrar nya leverantörer från att träda in på den belgiska gasmarknaden¹³. Kommissionen antog också ett slutligt beslut och konstaterade att *Tomra, en tillverkare av returautomater*, överträtt artikel 82 i EG-fördraget genom att tillämpa ett system med exklusivavtal, individuella kvantitetskrav och retroaktiva trohetsrabatter som begränsade eller åtminstone fördröjde inträdet på marknaden för andra tillverkare av returautomater¹⁴.
10. En sund ekonomisk bedömning och inriktning på beteenden som sannolikt skadar konkurrensen och därmed konsumenterna ökar konkurrenspolitikens effektivitet. Fortsatta överväganden inom detta område gjordes efter det offentliga samrådet om **diskussionsunderlaget om tillämpning av artikel 82 i EG-fördraget på utestängande missbruk**. De viktigaste frågorna som togs upp i de inlämnade synpunkterna diskuterades vid en offentlig utfrågning i Bryssel med omkring 350 deltagare från Europa, Förenta staterna, Japan och Korea.

¹⁰ Ärende COMP/38.620 *Väteperoxid och perborat (Blekningskemikalier)*, kommissionens beslut av den 3 maj 2006; ärende COMP/38.645 *Metakrylater (Akrylglas)*, kommissionens beslut av den 31 maj 2006; ärende COMP/38.456 *Bitumen Nederländerna*, kommissionens beslut av den 13 september 2006; ärende COMP/38.121 *Rördelar (Koppar rördelar)*, kommissionens beslut av den 20 september 2006; ärende COMP/38.907 *Stålbalkar (nytt beslut)*, kommissionens beslut av den 8 november 2006; ärende COMP/38.638 *Syntetiskt gummi (BR/ESBR)*, kommissionens beslut av den 29 november 2006; ärende COMP/39.234 *Legeringspåslag (nytt beslut)*, kommissionens beslut av den 20 december 2006.

¹¹ Denna siffra omfattar inte de företag som beviljades immunitet mot böter för samarbete i enlighet med tillkännagivandet om immunitet.

¹² Ärende COMP/38.784 *Telefónica*.

¹³ Ärende COMP/37.966 *Distrigaz*, se kommissionens pressmeddelande MEMO/06/197, 16.5.2006.

¹⁴ Ärende COMP/38.113 *Prokent/Tomra*.

11. Enligt artikel 9 i förordning (EG) nr 1/2003 får kommissionen göra åtaganden bindande för företag när sådana åtaganden undanröjer de betänkligheter som kommissionen har uttryckt i antitrustförfaranden. **Åtaganden** fortsatte att vara en effektiv metod för att lösa konkurrensproblem. Under 2006 antog kommissionen fyra beslut om åtaganden¹⁵.
12. År 2006 var det första året då kommissionen tvingades använda sin behörighet för att ålägga ett företag ett **vite** i enlighet med artikel 24.2 i förordning (EG) nr 1/2003 för att tvinga det att följa ett beslut om att upphöra med en överträdelse av artikel 81 eller 82 i EG-fördraget. Bötesbeloppet för Microsoft fastställdes till 280,5 miljoner euro för att företaget hade underlåtit att uppfylla vissa av sina skyldigheter i enlighet med beslutet från 2004 där det konstaterades att företaget hade överträtt artikel 82 i EG-fördraget.
13. Förordning (EG) nr 773/2004 föreskriver att tidsfristen för att svara på meddelanden om invändningar skall beakta både den tid som krävs för att utarbeta inlagan och hur brådskande ärendet är och den skall vara minst fyra veckor från tidpunkten då tillgång till handlingarna ges¹⁶. För att bättre reflektera detta regelverk och säkerställa ett snabbare genomförande av konkurrensreglerna, kommer kommissionen att ändra sin nuvarande praxis när den fastställer tidsfrister för att svara på meddelanden om invändningar¹⁷. En längre frist än den kortaste i enlighet med förordning (EG) nr 773/2004 kommer att beviljas då ärendets omständigheter så kräver, framförallt i särskilt komplicerade ärenden, i ärenden med stor mängd handlingar eller när semester perioder påverkar ett företags möjlighet att svara. Dessutom finns möjligheten för företagen att begära förlängning av tidsfristen hos Förhørsombuden.

1.2. Koncentrationskontroll

1.2.1. Utformning av bestämmelserna och politiken

14. För att ge bättre vägledning i behörighetsfrågor i samband med koncentrationskontroll offentliggjorde kommissionen ett **nytt förslag till kommissionens konsoliderade tillkännagivande om behörighet** inom ramen för koncentrationsförordningen¹⁸ för offentligt samråd. Detta tillkännagivande kommer att ersätta de fyra befintliga tillkännagivandena om behörighet som samtliga antogs av kommissionen under 1998 inom ramen för den föregående koncentrationsförordningen 4064/89¹⁹, dvs. i) tillkännagivandet om begreppet koncentration²⁰, ii) tillkännagivandet om begreppet självständigt fungerande

¹⁵ Ärende COMP/38.381 *De Beers*, kommissionens beslut av den 22 februari 2006; ärende COMP/38.173 *FA Premier League*, kommissionens beslut av den 22 mars 2006; ärende COMP/38.348 *Repsol CPP*, kommissionens beslut av den 12 april 2006; ärende COMP/38.681 *Förlängning av Cannesavtalet*, kommissionens beslut av den 4 oktober 2006.

¹⁶ Se mål T-44/00 *Mannesmannröhren-Werke AG*, REG 2004 s. II-2223, punkt 65.

¹⁷ Se XXIII:e rapporten om konkurrenspolitiken 1993, punkt 207.

¹⁸ Rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (koncentrationsförordningen) (EUT L 24, 29.1.2004, s. 1).

¹⁹ Rådets förordning (EG) nr 4064/89, av den 21 december 1989 om kontroll av företagskoncentrationer (EGT L 395, 30.12.1989, s. 1). Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1310/97 (EGT L 180, 9.7.1997, s. 1).

²⁰ EGT C 66, 2.3.1998, s. 5.

gemensamma företag²¹, iii) tillkännagivandet om begreppet berörda företag²² samt iv) tillkännagivandet om beräkning av omsättning²³. Genom det nya tillkännagivandet kommer alltså alla behörighetsfrågor som är relevanta för att fastställa kommissionens behörighet i enlighet med koncentrationsförordningen (utom för hänskjutningar) att samlas i ett dokument. Tillkännagivandet förväntas antas under 2007.

1.2.2. Tillämpning av bestämmelserna

15. Antalet **koncentrationer** som **anmäldes** till kommissionen 2006 **var rekordmånga och uppgick till 356** vilket överträffade det tidigare rekordet från den förra koncentrationsvågen 2000. Sammanlagt antog kommissionen 352 slutliga beslut under året, varav 207 enligt det förenklade förfarandet. I etapp I godkändes 323 transaktioner utan förbehåll och 13 godkändes med förbehåll. Antalet förfaranden i etapp II ökade något och 13 ärenden inleddes under året, jämfört med 10 under 2005. Tio beslut antogs i enlighet med artikel 8 och två koncentrationer övergavs av den anmälade parten under etapp II. Det antogs inga beslut om förbud.
16. Kommissionen fick ytterligare erfarenhet av att tillämpa det **nya substans-testet** som infördes i koncentrationsförordningen 2004. Två anmärkningsvärda fall av ”icke samordnade” effekter var *Linde/BOC*²⁴ om bland annat den världsomfattande grossistmarknaden för helium och *T-Mobile Austria/tele.ring*²⁵ om den österrikiska återförsäljarmarknaden för tillhandahållande av mobila telefonitjänster till slutkunder. I båda fallen konstaterade kommissionen att koncentrationen påtagligt skulle hämma konkurrensen, trots att den sammanslagna enheten inte skulle bli marknadsledande på den relevanta marknaden. Båda ärendena godkändes under förutsättning att de korrigerande åtgärder som föreslagits av parterna vidtog.
17. Välgrundade påståenden om att de förhandsanmälda koncentrationerna sannolikt skulle leda till **effektivitetsvinster** övervägdes noga i tre beslut om *Korsnäs/Assidomän Cartonboard*²⁶, *Inco/Falconbridge*²⁷ och *Metso/Aker Kvaerner*²⁸. Kommissionen undersökte i vilken utsträckning dessa effektivitetsvinster påverkade en övergripande bedömning av hur dessa koncentrationer skulle påverka konkurrensen i enlighet med den metod som anges i riktlinjerna för horisontella koncentrationer²⁹.

²¹ EGT C 66, 2.3.1998, s. 1.

²² EGT C 66, 2.3.1998, s. 14.

²³ EGT C 66, 2.3.1998, s. 25.

²⁴ Ärende COMP/M.4141 *Linde/BO*, kommissionens beslut av den 6 juni 2006.

²⁵ Ärende COMP/M.3916 *T-Mobile Austria/tele.ring*, kommissionens beslut av den 26 april 2006.

²⁶ Ärende COMP/M.4057 *Korsnäs/Assidomän Cartonboard*, kommissionens beslut av den 12 maj 2006.

²⁷ Ärende COMP/M.4000 *Inco/Falconbridge*, kommissionens beslut av den 4 juli 2006.

²⁸ Ärende COMP/M.4187 *Metso/Aker Kvaerner*, kommissionens beslut av den 12 december 2006.

²⁹ Riktlinjer för bedömning av horisontella koncentrationer enligt rådets förordning om kontroll av företagskoncentrationer, punkterna 76–88 (EUT C 31, 5.2.2004, s. 5).

1.3. Kontroll av statligt stöd

1.3.1. Utformning av bestämmelserna och politiken

18. Stora framsteg gjordes i **moderniseringen av de nuvarande rambestämmelserna för statligt stöd** i linje med handlingsplanen för statligt stöd som kommissionen upprättade 2005. De fyra grundprinciperna för moderniseringen är följande: mindre och bättre inriktat statligt stöd; större tonvikt vid ekonomisk analys; effektivare förfaranden inklusive tillämpning, större förutsägbarhet och mer öppenhet; delat ansvar mellan kommissionen och medlemsstaterna. Samrådsprocessen visade att det fanns ett starkt stöd för dessa principer och de fick ligga till grund för den politiska utvecklingen under 2006.
19. Kommissionen förenklade godkännandet av regionalstöd genom att anta en **gruppundantagsförordning för regionalt investeringsstöd**³⁰. Medlemsstaterna behöver inte längre anmäla regionala investeringsstödordningar till kommissionen om dessa ordningar följer de nya riktlinjerna för regionalstöd³¹ och den godkända regionalstödskartan för 2007–2013. Under 2006 antogs regionalstödskartor över missgynnade regioner som är stödberättigade och högsta tillåtna stödnivåer i dessa regioner för 18 medlemsstater.
20. Kommissionen antog också nya **rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation** (FoUI)³². Syftet med rambestämmelserna är att hjälpa medlemsstaterna att rikta en större andel av sin sammanlagda budget för statligt stöd mot att förstärka FoUI och att hjälpa dem att inrikta statligt stöd till FoUI mot de bästa projekten med utgångspunkt i ekonomisk analys. Det bör minimera snedvridningen av konkurrensen och handeln samt maximera effektiviteten i de offentliga utgifterna. De nya reglerna visar att den förfinade ekonomiska metod som utvecklades i handlingsplanen för statligt stöd nu har blivit verklighet och att den håller på att bli en hörnsten i kommissionens politik för statligt stöd.
21. Vidare antogs **nya riktlinjer för riskkapital**³³ som gör det möjligt för medlemsstaterna att förbättra små och medelstora företags tillgång till finansiering. De omfattar riskkapitalåtgärder för investeringar i små och medelstora företag under de tidiga faserna (sådd- och startfasen) och expansionsfasen. Med tanke på de små och medelstora företagens stora betydelse för att stimulera den ekonomiska tillväxten och skapa varaktig sysselsättning är dessa riktlinjer en viktig del i kommissionens strategi för konkurrenskraften³⁴.
22. Slutligen antog kommissionen en ny **förordning om stöd av mindre betydelse**³⁵ där små bidrag undantas från kravet på förhandsgodkännande av kommissionen. Enligt

³⁰ Kommissionens förordning (EG) nr 1628/2006 av den 24 oktober 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt regionalt investeringsstöd (EUT L 302, 1.11.2006, s. 29).

³¹ Kommissionen antog de nya riktlinjerna för regionalstöd för perioden 2007–2013 i december 2005 (EUT C 54, 4.3.2006, s. 13).

³² EUT C 323, 30.12.2006, s. 1.

³³ EUT C 194, 18.8.2006, s. 2.

³⁴ Se meddelandet ”Att arbeta tillsammans för tillväxt och sysselsättning – Nystart för Lissabonstrategin”, KOM(2005) 24 slutlig av den 2 februari 2005.

³⁵ Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse (EUT L 379, 28.12.2006).

den nya förordningen skall stöd på upp till 200 000 euro som beviljas över tre räkenskapsår inte betraktas som statligt stöd.

23. Under 2007 har kommissionen för avsikt att fortsätta att genomföra handlingsplanen för statligt stöd genom att anta nya riktlinjer om miljöskydd, nya bestämmelser om stöd i form av garantier, ett nytt tillkännagivande om kommissionens referensnivåer och ett tillkännagivande om återkrav på olagligt och oförenligt stöd.

1.3.2. Tillämpning av bestämmelserna

24. **Arbetsbördan inom området för kontroll av statligt stöd** ökade avsevärt, med **921 nya registrerade ärenden** under 2006 (en ökning med 36 % jämfört med föregående år). Kommissionen fattade **710 slutliga beslut**³⁶, en ökning med 12 % jämfört med 2005. I det stora flertalet av ärendena godkände kommissionen åtgärderna och konstaterade att det granskade stödet var förenligt (91 % av samtliga beslut) med reglerna för statligt stöd eller inte utgjorde statligt stöd (4 % av samtliga beslut). I de fall kommissionen hyste tvivel om att vissa stödåtgärder var förenliga med reglerna gjordes en formell granskning. I slutet av detta granskningsförfarande fattade kommissionen antingen ett positivt beslut, med eller utan förbehåll, om att åtgärden ej utgjorde stöd (3 % av samtliga beslut) eller konstaterade att stödet inte var förenligt med reglerna för statligt stöd (2 % av samtliga beslut).
25. De viktigaste ärendena i fråga om **regionalstöd** gällde stora investeringsprojekt som omfattades av 2002 års sektorsövergripande rambestämmelser för regionalstöd till stora investeringsprojekt³⁷. Kommissionen godkände stödet i nio polska ärenden i fråga om investeringar i produktion av platta tv-skärmsmoduler av *LG Philips LCD Poland Sp. z o.o.*³⁸. Dessutom godkände kommissionen stöd till två tyska investeringsprojekt för solenergisektorn (solceller) – *First Solar GmbH*³⁹ och *HighSi GmbH*⁴⁰ och ett koreanskt företags investering i en ny däcktillverkningsanläggning i Ungern⁴¹.
26. Inom området för **statligt stöd till FoUI** godkändes en stor stödordning för den franska innovationsbyrån⁴² där staten anslog en budget på 2 miljarder euro. I linje med de nya rambestämmelserna analyserades stödets inverkan på konkurrensen

³⁶ Ej inräknat beslut om att inleda ett formellt granskningsförfarande, rättelser, förelägganden, förslag om lämpliga åtgärder.

³⁷ EGT C 70, 19.3.2002, s. 8.

³⁸ Ärende N 245/2006 *LG Philips LCD Poland Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 246/2006 *Ohsung [Dong Seo] Display Poland Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 247/2006 *Lucky SMT Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 248/2006 *Dong Yang Electronics Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 249/2006 *Heesung Electronics Poland Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 250/2006 *LG Chem Poland Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 251/2006 *LG Innotek Poland Sp. z o.o.* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 256/2006 *LG Electronics Wroclaw Sp. z o.o. – Hushållsapparater* (ännu ej offentliggjort i EUT), ärende N 257/2006 *LG Electronics Wroclaw Sp. z o.o. – Tv-apparater* (ännu ej offentliggjort i EUT).

³⁹ Ärende N 17/2006 *First Solar GmbH* (EUT C 259, 27.10.2006, s. 13).

⁴⁰ Ärende N 409/2006 *HighSi GmbH* (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁴¹ Ärende N 34/2006 *Hankook Tire Hungary Ltd* (EUT C 232, 27.9.2006, s. 2).

⁴² Ärende N 121/2006 Stöd till byrån för industriell innovation för stimulansprogram för industriell innovation (ännu ej offentliggjort i EUT).

noggrant i vissa flygindustriärenden – i fråga om stöd till *Rolls-Royce*⁴³ och till *Eurocopter*⁴⁴ – och i det första stora projekt som anmäldes av den franska byrån, *BioHub*⁴⁵.

27. När det gäller **riskkapitalåtgärder** godkände kommissionen *Investbx*⁴⁶, ett investeringsinstrument som gör det möjligt för små och medelstora företag i regionen West Midlands i Förenade kungariket att få fram eget kapital. Sökkostnader, dvs. kostnader i samband med urvalet av innovativa företag inför riskkapitalinvesteringar (t.ex. rekognosceringskostnader, rådgivning om verksamhetsplanen) har också godkänts i ett italienskt ärende⁴⁷.
28. Även om ”principen om att förorenaren skall betala” innebär att förorenaren inte skall befrias från att betala för sitt eget avfall har kommissionen godkänt **miljöstöd** i flera ärenden. Ett stort antal godkända åtgärder stöder produktion av förnybar energi, med användandet av olika stöd instrument, för det mesta investeringsstöd och operationellt stöd i form av skatteavdrag eller inmatningspriser⁴⁸. Avseende avfallshantering, fortsatte kommissionen sin praxis och utvärderade återvinnings åtgärder i Tjeckien⁴⁹ och Förenade kungariket⁵⁰ med utgångspunkt av Artikel 87(3)(c).
29. **Stöd till utbildning** kan bidra till det gemensamma europeiska intresset eftersom det ökar utbudet på yrkesutbildad arbetskraft och förbättrar konkurrenskraften hos industrin i EU. Under 2006 anmälde medlemsstaterna 57 åtgärder inom ramen för gruppundantagsförordningen om stöd till utbildning⁵¹. Dessutom tog kommissionen emot ett antal anmälningar som framför allt gällde stöd till utbildning inom bilindustrin⁵². Kommissionen kontrollerade att stödet verkligen gick till sådan utbildningsverksamhet som inte skulle ha bedrivits utan stödet.
30. **Undsättnings- och omstruktureringsstöd** till företag i svårigheter måste uppfylla stränga villkor för att betraktas som motiverat. Under 2006 tillämpade kommissionen de ändrade bestämmelserna i enlighet med 2004 års riktlinjer för undsättnings- och

⁴³ Ärende N 193/2006 Stort FoU-stöd till Rolls Royce m.fl. – Miljövänlig motor (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁴⁴ Ärende N 186/2006 Stöd till Eurocopter för utveckling av en helikopter för medeltunga transporter EC175 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁴⁵ Ärende N 708/2006 Stöd till byrån för industriell innovation för stimulansprogram för industriell innovation (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁴⁶ Ärende C 36/2005 *Investbx* (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁴⁷ Ärende N 9/2006 Riskkapital till innovativa små och medelstora företag i södra Italien (EUT C 218, 9.9.2006, s. 9).

⁴⁸ Se till exempel: NN162/A/2003 och N317/A/2006, *Österrike, stöd till elproduktion från förnybara källor i enlighet med lagen om grön elektricitet (inmatningspriser)* (EUT C 221, 14.9.2006, s. 9), NN162/B/2003 och N317/B/2006, *Österrike, stöd till kraftvärmeproduktion i enlighet med lagen om grön elektricitet (stödtaxa)* (EUT C 221, 14.9.2006, s. 9).

⁴⁹ EUT C 202, 25.8.2006, s. 9.

⁵⁰ EUT C 209, 31.8.2006, s. 8.

⁵¹ Kommissionens förordning (EG) nr 68/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd till utbildning, ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 363/2004 av den 25 februari 2004 och genom kommissionens förordning (EG) nr 1976/2006 av den 20 december 2006.

⁵² Två ärenden avgjordes under 2006: C 40/05 *Ford Genk (Belgien)* och N 653/05 *Webasto (Portugal)*. I de tre övriga ärendena hade kommissionen inte fattat något slutligt beslut vid utgången av 2006.

omstruktureringsstöd i ett antal beslut. Kommissionen fattade med utgångspunkt i dessa riktlinjer tre beslut om undsättningsstöd⁵³, två beslut om att inte göra invändningar i fråga om omstruktureringsstöd⁵⁴, ett positivt beslut⁵⁵ och inget negativt beslut. Dessutom fattades ett antal beslut med utgångspunkt i 1999 års riktlinjer för undsättnings- och omstruktureringsstöd⁵⁶.

31. Inom området **skattestöd** konstaterade kommissionen att en förmånlig beskattningsordning i Spanien för direkta utlandsinvesteringar utgjorde statligt stöd som förbättrade mottagarnas handelsvillkor i exporten av varor och tjänster från Spanien till utländska marknader⁵⁷. Kommissionen konstaterade att stödet var oförenligt med den inre marknaden eftersom det gav skattelättnader för export i strid med artikel 92 i EG-fördraget.
32. Slutligen fortsatte arbetet med att genomföra **beslut om återkrav** mer effektivt och utan dröjsmål. Antalet utestående beslut om återkrav fortsätter att minska. Vid utgången av 2006 fanns 60 pågående beslut om återkrav jämfört med 75 vid utgången av 2005. Under 2006 avslutades 21 pågående beslut om återkrav och det fattades sex nya beslut om återkrav. Av de 8,7 miljarder euro i stöd som skall återbetalas i enlighet med de beslut som har fattats sedan 2000 hade omkring 7,2 miljarder euro (dvs. 83 procent av hela beloppet) återbetalats vid utgången av 2006. Kommissionen vidtog rättsliga åtgärder i enlighet med artiklarna 88.2 eller 228.2 i EG-fördraget mot medlemsstater för att de inte hade genomfört beslut om återkrav i fem ärenden som berörde tre medlemsstater⁵⁸.

2. UTVECKLINGEN I OLIKA SEKTORER

2.1. Energi

33. Trots två omgångar av liberaliseringsinsatser på EU-nivå ledde betydande höjningar av grossistpriserna inom gas och el, ständiga klagomål om hinder för marknadsinträde och begränsade möjligheter för kundval till att kommissionen inledde i juni 2005 en utredning om hur de europeiska gas- och elmarknaderna fungerar. **Slutrapporten från branschutredningen** antogs av kommissionen

⁵³ Ärendena NN 14/06 *Ottana Energia*, kommissionens beslut av den 12 december 2006 (ännu inte offentliggjort i EUT), NN 16/06 *CIT*, kommissionens beslut av den 7 juli 2006 (EUT C 244, 11.10.2006, s. 14), NN 28/06 *Techmatrans*, kommissionens beslut av den 20 februari 2006 (EUT C 87, 11.4.2006, s. 2).

⁵⁴ Ärendena N 464/05 *AB Kauno*, kommissionens beslut av den 22 februari 2006 (EUT C 270, 7.11.2006, s. 2), N 632/05 *Energetyka Wislosan*, kommissionens beslut av den 19 juli 2006 (EUT C 232, 27.9.2006, s. 2).

⁵⁵ Ärende C 44/2005 *Huta Stalowa Wola*, kommissionens beslut av den 20 december 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁵⁶ Ärendena C 3/2005 *FSO*, kommissionens beslut av den 20 december 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT), C 25/2005 *Frucona Košice*, kommissionens beslut av den 7 juni 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT), C 42/2005 *Konas*, kommissionens beslut av den 26 september 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT), C 1/2005 *Euromoteurs*, kommissionens beslut av den 26 april 2006 (EUT L 307, 7.11.2006, s. 213).

⁵⁷ Ärende E22/2004 Stimulans för exportrelaterade investeringar.

⁵⁸ CR 57/03 *Tremonti Bis*, CR 36/01 *Beaulieu Ter Lembeek*, CR 8/04 *Skattelättnader till förmån för nyligen börsnoterade företag*, CR 13/B/03 *France Telecom näringssskatteordning* och CR 57/02 *Artikel 44f i code général des impôts* (allmän skattelag, "CGI").

den 10 januari 2007⁵⁹ och gav en bred inblick i hur gas- och elmarknaderna fungerar på alla nivåer i försörjningskedjan. Bland de grundläggande konkurrensproblem som identifierades kan nämnas mycket koncentrerade grossistmarknader, otillräcklig åtskillnad av nätverk och leveranser, otillräcklig eller otillgänglig gränsöverskridande kapacitet, avsaknad av pålitlig och aktuell information om nätverkstillgänglighet, begränsad konkurrens på detaljhandelnivå samt balanseringsområdenas ringa storlek. Slutsatserna från branschutredningen har genomsyrat kommissionens tillämpning av konkurrensreglerna i enskilda fall och har gett ett viktigt bidrag till politikens utformning i fråga om nästa steg i liberaliseringen av gas- och elmarknaderna i EU.

34. Kommissionen inledde på eget initiativ ett antal **antitrustutredningar** och tog dessutom emot och utredde ett flertal klagomål. Bland de frågor som är under utredning kan nämnas hamstring av nätverks- och lagringskapacitet, långtidskapacitetsreservationer, strategiska underinvesteringar i nätverk för att skydda försörjningsintressen i marknader i senare led, blockering av överföringsförbindelser för att gynna inhemsk konsumtion, uppdelning av marknader samt långfristiga kontrakt mellan grossist/återförsäljare och kunder i senare led. Viktiga utredningar har också gjorts på medlemsstatsnivå, till exempel av konkurrensmyndigheterna i Danmark, Italien och Tyskland⁶⁰.
35. Långfristiga avtal med kunderna har också identifierats som ett konkurrensproblem på energimarknader utanför gas- och elsektorn. Kommissionen antog ett **åtagandebeslut** i enlighet med artikel 9 i förordning (EG) nr 1/2003 i fråga om bensinstationsnätet *Repsol*, en spansk leverantör av motorbränslen⁶¹. De åtaganden som *Repsol* erbjudit sig att göra kommer att frigöra hundratals bensinstationer från långfristiga exklusiva leveransavtal och därmed skapa större valmöjligheter och möjlighet till lägre priser till fördel för konsumenterna.
36. Kommissionen antog ett stort antal beslut i fråga om **företagskoncentrationer** inom energisektorn. De mest komplicerade ärendena ur konkurrenssynvinkel var *DONG/Elsam/Energi E2*⁶² och *Gaz de France/Suez*⁶³. Båda företagskoncentrationerna skulle i den form de ursprungligen anmäldes påtagligt ha hämmat en effektiv konkurrens och kunde endast godkännas efter det att parterna hade erbjudit sig att vidta omfattande strukturella korrigerande åtgärder. I ärendet *E.ON/Endesa* antog kommissionen två beslut i enlighet med artikel 21 i koncentrationsförordningen och krävde att Spanien skulle upphäva vissa villkor som olagligt hade införts för transaktionen som i sig själv redan hade godkänts av kommissionen.
37. Inom området för **kontroll av statligt stöd** har arbetet fortsatt för att finna en lösning på de problem som orsakas av långfristiga avtal mellan offentliga nätoperatörer och

⁵⁹ KOM(2006) 851 slutlig.

⁶⁰ Den danska konkurrensmyndigheten ingrep mot alltför höga priser och manipulering av marknaden i västra Danmark, den tyska konkurrensmyndigheten ingrep mot långfristiga gasleveransavtal mellan grossister och allmännyttiga företag ("Stadtwerke"), och den italienska konkurrensmyndigheten ingrep mot underlåtelse att utöka kapaciteten för att skydda dominans på försörjningsmarknaden i senare led.

⁶¹ Kommissionens beslut i ärende COMP/38.348 *Repsol CPP* av den 12 april 2006.

⁶² Ärende COMP/M.3868 *DONG/Elsam/Energi E2*, kommissionens beslut av den 14 mars 2006.

⁶³ Ärende COMP/M.4180 *Gaz de France/Suez*, kommissionens beslut av den 14 november 2006.

producenter i Ungern⁶⁴ och Polen⁶⁵, som utestänger betydande delar av grossistmarknaderna. Kommissionen analyserade också flera tariffregleringsordningar i Italien⁶⁶ där vissa industriföretag gynnas av eltariffer som ligger under marknadspriserna. Inslagen av statligt stöd i omorganisationen av den offentliga sektorns kärnkraftsansvar undersöktes i ett ärende som gällde Förenade kungariket⁶⁷. Besluten om statligt stöd inom området för förnybar energi har varit inriktade på att kontrollera behovet av ett sådant stöd och se till att den offentliga finansieringen endast täcker de extra kostnaderna i fråga om produktion och försörjning jämfört med konventionella energikällor. Slutligen utvärderade kommissionen inom ramen för EU:s system för utsläppshandel de nationella fördelningsplanerna för den andra handelsperioden (2008–2012) i enlighet med kriterierna i bilaga III av direktivet om handel med utsläppsrätter⁶⁸, inklusive kriterium 5 som föreskriver att planen inte skall göra skillnad mellan företag eller sektorer på ett sätt som otillbörligt gynnar vissa företag eller verksamheter i enlighet med kraven i fördraget, i synnerhet artiklarna 87 och 88 i detta. Kommissionen tog beslut i enlighet med EU:s system för utsläppshandel angående de nationella fördelningsplanerna för den andra handelsperioden i fråga om 10 medlemsstater.

2.2. Finansiella tjänster

38. Ett antal indikatorer som t.ex. marknadsfragmentering, prisstelhet och låg kundrörlighet pekar på att konkurrensen inom EU:s marknad för banktjänster till privatpersoner och mindre företag inte fungerar effektivt. Därför beslutade kommissionen i juni 2005⁶⁹ att den skulle inleda en **branschutredning om banktjänster till privatpersoner och mindre företag**, särskilt i fråga om gränsöverskridande konkurrens. Två interimrapporter – en om kortbetalningar och en om checkkonton och tillhörande tjänster – offentliggjordes för samråd och presenterades vid en offentlig utfrågning 2006. Slutrapporten om banktjänster till privatpersoner och mindre företag offentliggjordes den 31 januari 2007. Bland de möjliga konkurrensproblem som identifierades kan nämnas hinder för inträde, fragmentering av marknader längs nationella gränser och hög grad av koncentration bland utgivare och inlösare av betalkort.
39. Kommissionen fortsatte även sin omfattande **branschutredning om företagsförsäkringar** som också den inleddes i juni 2005. Interimrapporten om företagsförsäkringar offentliggjordes den 24 januari 2007 och slutrapporten är planerad till september 2007.
40. Kommissionen bedömde och godkände ett stort antal **koncentrationsärenden** inom området finansiella tjänster. I ärendet som gällde *Talanx Aktiengesellschafts* förvärv av *Gerling Versicherungsgruppe*⁷⁰ visade kommissionens omfattande marknadsundersökning att det föreslagna förvärvet sannolikt skulle minska

⁶⁴ EUT C 324, 21.12.2005, s. 12.

⁶⁵ EUT C 52, 2.3.2006, s. 8.

⁶⁶ EUT C 145, 21.6.2006, s. 8 och EUT C 214, 6.9.2006, s. 5.

⁶⁷ EUT L 268, 27.9.2006, s. 37.

⁶⁸ Direktiv 2003/87/EG om upprättandet av ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser, EUT L 275, 25.10.2003, s.32, ändrad genom direktiv 2004/101/EG, EUT L 338, 13.11.2004, s. 18.

⁶⁹ Kommissionens beslut av den 13 juni 2005, EUT C 144, 14.6.2005, s. 13.

⁷⁰ Ärende COMP/M.4055 *Talanx/Gerling*, kommissionens beslut av den 5 april 2006.

konkurrensen avsevärt i fråga om ansvarsförsäkringar för läkemedelsföretag i Tyskland. För att avlägsna dessa farhågor åtog sig Talanx att avyttra ansvarsförsäkringsverksamheten hos sitt dotterföretag HDI i fråga om försäkringar för tyska företag vid sidan av den obligatoriska produktansvarsförsäkringen.

41. Genom sin **kontroll av statligt stöd** garanterade kommissionen också rättvisa villkor inom området finansiella tjänster, framför allt för nyttillkomna aktörer och utländska banker. När det gäller *Crédit Mutuel*⁷¹ fortsatte kommissionen att undersöka en eventuell överkompensation för tillhandahållandet av sparprodukten ”Livret bleu” och dessutom inleddes överträdandeförfaranden mot de särskilda rättigheter som beviljats La Poste, Caisse d’Épargne och Crédit Mutuel för att distribuera ”Livret A” och ”Livret bleu”. Kommissionen fattade ett slutligt negativt beslut och krävde att Luxemburgs befintliga skattestödordning för ”holdingbolag undantagna från skatteplikt enligt lagen från 1929 och för skattebefriade Milliardaire-holdingbolag”⁷² skulle avskaffas. Ordningen betraktades som ett förtäckt stöd till holdingbolag som tillhandahöll vissa finansiella tjänster till närstående eller icke närstående verksamheter inom en multinationell koncern.

2.3. Elektronisk kommunikation

42. Den stora majoriteten leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster bedriver sin verksamhet i enlighet med EU:s rambestämmelser för elektroniska nät och tjänster⁷³. Dessa rambestämmelser har utformats för att underlätta tillgången till existerande infrastruktur, främja investeringar i alternativ infrastruktur och skapa valmöjligheter och lägre priser för konsumenterna. I rambestämmelserna rekommenderas för närvarande 18 specifika marknader för produkter och tjänster på både grossist- och återförsäljarnivå för förhandsreglering av de nationella regleringsmyndigheterna. I juni offentliggjorde kommissionen ett **reviderat förslag till förteckning över marknader som kan komma i fråga för förhandsreglering**⁷⁴ där den rekommenderar en betydande minskning av antalet marknader i

⁷¹ EUT C 210, 1.9.2006, s. 12.

⁷² EUT L 366, 21.12.2006, s. 47.

⁷³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21/EG av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 24.4.2002, s. 33), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv) (EGT L 108, 24.04.2002 s. 7), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (auktorisationsdirektiv) (EGT L 108, 24.04.2002 s. 21), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster) (EGT L 108, 24.04.2002 s. 51), Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.07.2002 s. 37).

⁷⁴ ”Commission staff working document, public consultation on a draft Commission recommendation on Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services” (ej översatt till svenska) finns tillgängligt på http://europa.eu.int/information_society/policy/ecomms/doc/info_centre/public_consult/review/recommendation_final.pdf

förteckningen. Kommissionen anser i allmänhet att när regleringen på grossistnivå fungerar bör villkoren på återförsäljarnivå tillåta effektiv konkurrens.

43. Kommissionen fortsatte inom ramen för **förfarandet enligt artikel 7⁷⁵** att se till att regleringen inom EU är enhetlig och bygger på konkurrenslagstiftningens principer, begränsas till marknader där det finns varaktiga brister och avskaffas endast i de fall då en fungerande konkurrens inte längre är beroende av förhandsreglering. Kommissionen granskade 244 anmälningar från nationella regleringsmyndigheter och antog 156 beslut. Kommissionen begärde inte någon av de nationella regleringsmyndigheterna att dra tillbaka förslag till åtgärder. Ett förslag till åtgärder drogs tillbaka på eget initiativ av den nationella regleringsmyndigheten.
44. **Marknaderna för bredbandstillträde** är ett intressant exempel på hur en sektorsspecifik förhandsreglering och en efterhandstillämpning av konkurrenslagstiftningen har använts samtidigt. Kommissionen skickade ett meddelande om invändningar till den spanska etablerade operatören med den preliminära slutsatsen att *Telefónica* hade missbrukat sin dominerande ställning på marknaden för bredbandstillträde i Spanien genom en marginalpress som innebar en överträdelse av artikel 82 i EG-fördraget. Genom förfarandet enligt artikel 7 såg kommissionen till att de nationella regleringsmyndigheterna också skulle ta med tillträde till höghastighetsbredband via asymmetrisk digital abonnentanslutning (ADSL) på den relevanta grossistmarknaden för bredbandstillträde där de är utbytbara oberoende av vilken infrastruktur som används. Slutligen har kommissionen enligt reglerna för statligt stöd godkänt flera projekt med statlig finansiering för bredbandsinfrastruktur och tjänster för framför allt landsbygdsområden eller avlägsna områden som saknar eller endast har begränsad bredbandstäckning⁷⁶. Å andra sidan beslutade kommissionen att förbjuda offentlig finansiering av den planerade anläggningen av ett anslutningsnät av glasfiber i den nederländska staden Appingedam⁷⁷ eftersom projektet gällde ett område som redan har tillgång till bredbandsnät till priser som liknar dem i andra regioner.
45. Inom området för **mobilt telefoni** har kommissionen hittills inte gjort några invändningar enligt förfarandet i artikel 7 mot åsikten hos vissa nationella regleringsmyndigheter att det kan bli nödvändigt att reglera grossistmarknaden för mobila accessnät och originering för att undvika skada för konsumenterna⁷⁸. Instrumenten för koncentrationskontroll användes också för att se till att

⁷⁵ Enligt artikel 7 i ramdirektivet skall de nationella regleringsmyndigheterna meddela kommissionen resultatet av sin konkurrenslagstiftningsbaserade analys av de 18 marknaderna.

⁷⁶ Se t.ex. ärendena N 398/2005 *Skatteförmån för utveckling av bredband i Ungern*, kommissionens beslut av den 16 maj 2006, N 118/2006 *Utveckling av bredbandsnät i landsbygdsområden i Lettland*, kommissionens beslut av den 7 juni 2006, N 264/05 *Bredband till landsbygden i Toscana*, kommissionens beslut av den 13 september 2006, N 222/2005 *Stöd för att överbrygga den digitala klyftan i Sardinien*, kommissionens beslut av den 22 november 2006.

⁷⁷ Ärende C 35/2006 *Bredbandsutveckling i Appingedam*, kommissionens beslut av den 19 juli 2006.

⁷⁸ Se anmälningar från Cypern, Irland, Malta, Spanien och Slovenien. Den irländska nationella regleringsmyndigheten har emellertid dragit tillbaka sin bedömning av betydande marknadsinflytande under det nationella domstolsförfarandet.

koncentrationer av mobiloperatörer inte avsevärt skulle förhindra en fungerande konkurrens⁷⁹.

2.4. Informationsteknik

46. Kommissionen fortsatte att övervaka att konkurrensen inte snedvrids inom sektorn för informationsteknik, som kännetecknas av digital konvergens, växande betydelse av driftskompatibilitet och standardiseringsorganisationernas viktiga roll.
47. Ytterligare åtgärder vidtogs för att se till att *Microsoft* uppfyller sina skyldigheter i enlighet med beslutet från 2004⁸⁰ där det konstaterades att företaget hade överträtt artikel 82 i EG-fördraget. Skyldigheterna innebär att företaget skall i) tillhandahålla fullständig och korrekt information om driftskompatibilitet och ii) göra denna information tillgänglig på rimliga villkor. Eftersom *Microsoft* inte tillhandahöll den krävda fullständiga och korrekta informationen om driftskompatibilitet antog kommissionen ett beslut att ålägga *Microsoft* ett vite på 280,5 miljoner euro för underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter.
48. Inom området för **koncentrationskontroll** bedömde kommissionen huruvida koncentrationer av nätutrustningstillverkare påtagligt skulle hämma konkurrensen. I detta sammanhang godkände kommissionen den föreslagna sammanslagningen av *Nokia* och nätutrustningsverksamheten i *Siemens AG* och konstaterade att transaktionen inte påtagligt skulle hämma konkurrensen inom sektorn för mobilnätutrustning⁸¹. På samma sätt godkände kommissionen den föreslagna sammanslagningen av *Alcatel* och *Lucent Technologies* och konstaterade att marknadsstrukturen för försörjning av utrustning för optiska nät och lösningar för bredbandstillträde även efter den föreslagna transaktionen skulle ha en fungerande konkurrens⁸².
49. Inom området för **kontroll av statligt stöd** granskade kommissionen de föreslagna franska skattelättnaderna för att stödja produktionen av tv-spel. Kommissionen beslutade sig för att inleda en formell granskning av huruvida målsättningen för dessa skattelättnader verkligen är kulturell, mot bakgrund av det större sammanhanget och särskilt den hårda konkurrensen från tv-spelstillverkare i Förenta staterna, Kanada och Japan samt det tekniska och ekonomiska språnget med den nya generationens konsoler.

2.5. Medier

50. Marknadsutvecklingen inom mediesektorn omfattar en ökning av det totala antalet distributionskanaler, ökat konsumentval och större efterfrågan på innehåll, samt övergången från analoga till digitala sändningar som ger kunderna bättre bildkvalitet och ett större programutbud. Det viktigaste målet för konkurrenspolitiken inom mediesektorn är att garantera rättvisa villkor såväl mellan olika privata operatörer som mellan privata och offentligt finansierade operatörer.

⁷⁹ Ärende COMP/M.3916 *T-Mobile Austria/tele.ring*, kommissionens beslut av den 26 april 2006. Se även punkt 0 ovan.

⁸⁰ Se också punkt 0 ovan.

⁸¹ Ärende COMP/M.4297 *Nokia/Siemens*, kommissionens beslut av den 13 november 2006.

⁸² Ärende COMP/M.4214 *Alcatel/Lucent*, kommissionens beslut av den 24 juli 2006.

51. Inom området **digitala sändningar** inledde kommissionen ett överträdelseförfarande efter ett klagomål från den italienska konsumentorganisationen *Altroconsumo* för att undersöka om den italienska lagstiftningen för övergången till digitala sändningar innebär begränsningar för programföretag och ger konkurrensfördelar för de befintliga analoga operatörerna i strid med konkurrensdirektivet⁸³ och andra relevanta bestämmelser i regelverket för telekommunikation. Kommissionen har inlett formella undersökningar om statligt stöd i fråga om åtgärder för att underlätta övergången till digitala sändningar i två tyska delstater, nämligen Bayern⁸⁴ och Nordrhein-Westfalen⁸⁵ för att kontrollera att stödet är begränsat till det minsta möjliga och inte otillbörligt snedvrider konkurrensen. I beslut som gällde Frankrike⁸⁶ och Italien⁸⁷ beskrev kommissionen närmare de villkor som gäller för att bevilja stöd till konsumenter för att köpa digitala dekodrar, t.ex. att principen om teknisk neutralitet måste följas.
52. I linje med ”radio- och tv-meddelandet”⁸⁸ fortsatte kommissionen att godkänna statlig finansiering av **radio- och tv-företag som verkar i allmänhetens tjänst** i de fall den statliga finansieringen inte överstiger kostnaderna för public service-skyldigheten⁸⁹. I senare ärenden har kommissionen också uppmanat medlemsstaterna att införa mekanismer för att undvika överkompensering⁹⁰ och har begärt att stöd skall återkrävas om ett radio- och tv-företag som verkar i allmänhetens tjänst har tagit emot mer offentlig finansiering än nödvändigt. Kommissionen har emellertid accepterat att det kan vara berättigat för ett radio- och tv-företag som verkar i allmänhetens tjänst att ha ett överskott som buffert mot eventuella variationer i kostnader/intäkter⁹¹.
53. Kommissionen fortsatte att ge hög prioritet åt att se till att **viktiga evenemang** görs tillgängliga enligt öppna och genomskinliga villkor som tillåter så många operatörer som möjligt att lägga bud på rättigheterna. I sitt åtagandebeslut om *English Premier League (FAPL)*⁹² bekräftade kommissionen de grundprinciper som fastställdes i

⁸³ Kommissionens direktiv 2002/77/EG av den 16 september 2002 om konkurrens på marknaderna för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (EGT L 249, 17.9.2002, s. 21).

⁸⁴ Ärende C33/2006 *Införande av digital marksänd television (DVB-T) i Bayern* på http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/C-33-2006-WLWL-en-19.07.2006.pdf

⁸⁵ Ärende C34/2006 *Införande av digital marksänd television (DVB-T) i Nordrhein-Westfalen* på http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/C-34-2006-WLWL-en-19.07.2006.pdf

⁸⁶ Ärende N111/2006 *Stöd till digital television i regioner utan samsändning* på http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2006/n111-06.pdf; ärende N546/2006 *Medel för stöd till enskilda, på villkor att resurser finns, för att upphöra med analoga radiosändningar* på http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2006/n546-06.pdf

⁸⁷ Ärende N270/2006 *Stöd till digitala dekodrar med öppna API* på http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/N-270-2006-en-WLWL-24.01.2007.pdf

⁸⁸ Kommissionens meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på radio och TV i allmänhetens tjänst (EGT C 320, 15.11.2001, s. 5).

⁸⁹ Se kommissionens beslut om att godkänna den finansiella omstruktureringsplanen för det portugisiska radio- och tv-företaget som verkar i allmänhetens tjänst (statligt stöd NN 31/2006 – Portugal).

⁹⁰ Se kommissionens beslut om att avsluta den befintliga utredningen av stöd i fråga om den allmänna stödordningen för det portugisiska radio- och tv-företaget som verkar i allmänhetens tjänst, RTP (statligt stöd E 14/2005 – Portugal).

⁹¹ Se kommissionens beslut om ad hoc-finansieringen av nederländska radio- och tv-företag som verkar i allmänhetens tjänst som antogs 2006 (statligt stöd C 2/2004 – Nederländerna).

⁹² Ärende COMP/38.173 *Gemensam försäljning av exklusiva mediarättigheter till FA Premier League* på http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/index/by_nr_76.html#i38_173

besluten om *UEFA Champions League* och *Bundesliga* i fråga om gemensam försäljning av sportmedierättigheter⁹³. Inom området för koncentrationer godkändes investmentbolaget *CVC:s* förvärv av *SLEC* som är ägare till Formula One-gruppen och alla tv-rättigheter till Formel 1-tävlingar⁹⁴ på villkor att en avyttring skulle göras för att garantera att konkurrensen inte skulle hämmas påtagligt i fråga om försäljningen av tv-rättigheterna i Italien och Spanien för de två populäraste motorsportevenemangen i EU.

54. Kommissionen bedömde statliga stödåtgärder för **film och andra audiovisuella verk** med utgångspunkt i ”filmmeddelandet”⁹⁵ där villkoren anges för att godkänna sådant stöd i enlighet med undantaget för kulturella tjänster från det allmänna förbudet mot statligt stöd. De tre viktigaste besluten under 2006 gällde de franska filmstördordningarna⁹⁶, Förenade kungarikets ordning för skattelättnader för film⁹⁷ och den nya tyska filmfonden⁹⁸. Samtliga dessa åtgärder godkändes av kommissionen på grundval av ett åtagande om att de skulle ändras av de nationella myndigheterna för att ta hänsyn till eventuella ändringar i reglerna för statligt stöd under den tid ordningarna tillämpades.
55. I samband med **förvaltning av rättigheter** antog kommissionen ett åtagandebeslut om *förlängning av Cannesavtalet*⁹⁹ som innebär att skivbolag kan fortsätta att ta emot rabatter från upphovsrätsorganisationer för licensieringsavgifter för upphovsrätt och att upphovsrätsorganisationers inträde på musikförlags- eller skivproduktionsmarknaderna inte hindras. Kommissionen utfärdade också ett meddelande om invändningar mot *CISAC* (”Confédération Internationale des Sociétés d’Auteurs et Compositeurs”) och de enskilda upphovsrätsorganisationer i EES-medlemsstaterna som är medlemmar i *CISAC*¹⁰⁰. Kommissionen uttryckte farhågor över vissa bestämmelser i *CISAC:s* avtalsmall och bilaterala avtal mellan *CISAC* och dess medlemmar, som utvidgar upphovsrätsorganisationernas traditionella nationella monopol offline till att även omfatta onlinesektorn.

2.6. Transporter

56. Med anledning av kommissionens lagstiftningsinitiativ inom området för transportpolitik i syfte att skapa EU-omfattande integrerade och konkurrenskraftiga transportmarknader är konkurrenspolitikens mål att se till att dessa marknader inte

⁹³ Ärende COMP/37.398 *Gemensam försäljning av de kommersiella rättigheterna till UEFA Champions League* (EUT L 291, 8.11.2003, s. 25) och ärende COMP/37.214 *Gemensam försäljning av medierättigheterna till tyska bundesligan* (EUT L 134, 27.5.2005, s. 46).

⁹⁴ Ärende COMP/M.4066, *CVC/SLEC*, på http://ec.europa.eu/comm/competition/mergers/cases/index/m81.html#m_4066

⁹⁵ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om vissa rättsliga aspekter på biofilm och annan audiovisuell produktion (KOM(2001) 534 slutlig av den 26 september 2001, EGT C 43, 16.2.2002).

⁹⁶ Ärende NN 84/2004. http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-84-2004-WLWL-fr-22.03.2006.pdf

⁹⁷ Ärende N 461/05: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2005/n461-05.pdf

⁹⁸ Ärende N 695/06:

http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/register/ii/by_case_nr_n2006_690.html#695

⁹⁹ Ärende COMP/38681 *Cannesavtalet*, åtaganden på <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/38681/commitments.pdf>. Se även pressmeddelande IP/06/1311, 4.10.2006.

¹⁰⁰ Pressmeddelande MEMO/06/63, 7.2.2006.

hindras från att fungera väl genom konkurrensbegränsande beteenden eller snedvridning av konkurrensen. Det kan finnas konkurrensproblem särskilt i form av skyddade nationella godstransportmarknader i fråga om vägtransporter, dålig driftskompatibilitet och samordning av infrastruktur i fråga om järnvägstransporter och brist på öppet tillträde till konkurrenskraftiga hamntjänster i fråga om sjötransporter.

57. När det gäller **vägtransporter** fortsatte kommissionen sin politik med att godkänna statligt stöd för att gynna införandet av renare teknik, framför allt i äldre fordon¹⁰¹ och att godkänna statligt stöd i fråga om allmän trafikplikt¹⁰².
58. Kommissionen antog flera beslut om statligt stöd för att främja **järnvägstransporter**. Den godkände en tjeckisk stödåtgärd i form av ett lån till Tjeckiens järnvägar för att underlätta köpet av nytt rullande järnvägsmateriel för passagerare¹⁰³ och gav Nederländerna tillstånd att bevilja stöd för införandet av det europeiska järnvägssignalsystemet ETCS (European Train Control System)¹⁰⁴. I fråga om statligt stöd till järnvägsinfrastruktur beslutade kommissionen i ett ärende att finansieringen och övervakningen av uppförandet av ny järnvägsinfrastruktur inte utgjorde ekonomisk verksamhet utan föll inom ramen för den offentliga sektorns ansvarsområde¹⁰⁵.
59. Inom området för **sjöfartstransporter** upphävdes gruppundantaget för linjekonferenser i rådets förordning (EEG) 4056/86 genom rådets förordning (EG) nr 1419/2006¹⁰⁶. Detta gjordes med anledning av att de fyra kumulativa villkoren för undantag för fastställande av priser och kapacitetsreglering i enlighet med artikel 81.3 i EG-fördraget inte längre uppfylldes. Genom samma förordning utökas också räckvidden för förordning (EG) nr 1/2003 så att den även omfattar cabotage och trampfart. I enlighet med en begäran från Europaparlamentet och med hänsyn till att förordning (EG) nr 1/2003 inte tillämpats fullt ut för linjesektorn har kommissionen åtagit sig att utfärda riktlinjer för tillämpningen av konkurrenslagstiftningen på sjöfartstjänster för att underlätta övergången till ett system med full konkurrens. När det gäller statligt stöd i fråga om sjöfartstransporter anser kommissionen att det krävs noggrann samordning av stödordningar för att skapa så rättvisa spelregler som möjligt inom EU, även i fråga om bogserings- och muddringsverksamhet. Kommissionen har insisterat på att alla nationalitetsklausuler i ordningar för att undanta fartygsägare från att betala socialförsäkringsavgifter för sitt sjöfolk skall avskaffas.
60. Inom området för **lufttransporter** antog kommissionen förordning (EG) nr 1459/2006 som upphäver undantaget från förbudet i artikel 81.1 i EG-fördraget för IATA-konferenser om passagerartaxor på linjer inom EU från och med den 1 januari 2007. Genom den nya förordningen avskaffas också undantaget för konferenser om avgångs- och ankomsttider och planering för linjer inom EU. I två av

¹⁰¹ N 400/2006 Italien, antogs den 6 december 2006 och N 573/2005 Danmark, ännu ej antaget.

¹⁰² Se kommissionens beslut i ärende N 604/2005 av den 16 maj 2006 (EUT C 209, 31.8.2006) och kommissionens beslut i ärende N 556/2005 av den 19 juli 2006 (EUT C 207, 30.8.2006).

¹⁰³ Kommissionens beslut i ärende N 565/2005 av den 22 februari 2006, C(2006) 457 slutlig.

¹⁰⁴ Kommissionens beslut i ärende N 622/2005 av den 7 juni 2006, C(2006) 2077 slutlig.

¹⁰⁵ Kommissionens beslut i ärende N 478/2004 av den 7 juni 2006 (EUT C 209, 31.8.2006).

¹⁰⁶ EUT L 269, 28.9.2006, s. 1.

sina beslut ¹⁰⁷ som antogs inom ramen för rådets förordning (EG) nr 847/2004¹⁰⁸ fann kommissionen att bilaterala luftfartsavtal mellan medlemsstater och tredjeländer kan utgöra en överträdelse av artikel 10 jämförd med artikel 81 i EG-fördraget genom att de ålägger eller uppmuntrar de lufttrafikföretag som anges i dessa avtal att komma överens om eller samordna sina tariffer och eller sin kapacitet. Inom antitrustområdet skickade kommissionen ett meddelande om invändningar till medlemmar i *SkyTeam airline alliance* och uttryckte farhågor i fråga om ett antal linjer där samarbetet inom SkyTeam skulle kunna få negativa konsekvenser för konkurrensen. Kommissionen fortsatte också sin granskning av statligt stöd till lufttrafikföretag i svårigheter¹⁰⁹, antog ett antal beslut i fråga om igångsättningsstöd¹¹⁰ och stöd till flygplatser¹¹¹ samt behandlade ärenden som gällde stöd till både flygbolag och flygplatser¹¹². Slutligen beslutade kommissionen att väcka talan vid EG-domstolen med anledning av Greklands underlåtenhet att återkräva olagligt statligt stöd som beräknas uppgå till minst 160 miljoner euro och som beviljats Olympic Airways under 1998–2002.

2.7. Posttjänster

61. Postsektorn genomgår stora förändringar: förändrade kundbehov, organisationsändringar, en gradvis öppning av marknaderna, automatisering/ny teknik och ersättning med elektroniska alternativ. Inom denna marknadsmiljö har grundstenarna i kommissionens politik varit dels att driva en etappvis minskning av de tjänster för vilka leverantörer av samhällsomfattande tjänster erbjuds monopolrättigheter, dels att bevara konkurrensen på liberaliserade områden av postmarknaden för att undvika en återmonopolisering i praktiken av leverantörer av samhällsomfattande tjänster.
62. När det gäller tillämpningen av **reglerna för statligt stöd** på postsektorn har kommissionen med anledning av etablerad rättspraxis enligt EG-domstolens avgöranden i målen *Chronopost*¹¹³ och *Altmark*¹¹⁴ fördjupat sin analys av redovisningarna från leverantörerna av samhällsomfattande tjänster för att kontrollera att det inte förekommer överkompensering eller korssubventionering. Framför allt har kommissionen granskat de metoder som postoperatörerna använder för att fördela kostnader mellan samhällsomfattande tjänster och andra tjänster och för att beräkna den finansiella bördan av de offentliga uppgifterna.
63. Kommissionen förklarade att ersättning för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse endast är förenlig med reglerna för statligt stöd i enlighet med gemenskapens

¹⁰⁷ Kommissionens beslut C(2006) 2009 av den 31 maj 2006 och C(2006) 2010 av den 20 juni 2006.

¹⁰⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 847/2004 av den 29 april 2004 om förhandling om och genomförande av luftfartsavtal mellan medlemsstater och tredje länder (EUT L 157, 30.4.2004, s. 7).

¹⁰⁹ *Cyprus Airways* (EUT C 113, 13.5.2006, s. 2).

¹¹⁰ Framför allt i fråga om Malta (N 640/06 av den 22 november 2006).

¹¹¹ Framför allt ett ärende som omfattade kapitalutgifter för sex små flygplatser i Irland (N 353/06 av den 26 september 2006).

¹¹² DHL Leipzig – Halle Airport, beslut av den 22 november 2006.

¹¹³ Domstolens dom av den 3 juli 2003 i de förenade målen C-83/01 P, C-93/01 P och C-94/01 P: *Chronopost m.fl.*, REG 2003 s. I-6993.

¹¹⁴ Domstolens dom av den 24 juli 2003 i mål C-280/00, *Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg mot Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, REG 2003, s. I-7747.

rambestämmelser från 2005¹¹⁵ om ersättningens belopp inte överstiger kostnaderna för att uppfylla skyldigheten att tillhandahålla allmännyttiga tjänster (under förutsättning att övriga villkor i 2005 års rambestämmelser också uppfylls)¹¹⁶.

64. Utöver sin bedömning av förenligheten av kompensationsbetalningar till postoperatörer för tillhandahållande av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, undersökte kommissionen om postoperatörerna fick andra fördelar. I ärendet ”*France; Recommandation propositant l'adoption de mesures utiles concernant la garantie illimitée de l'Etat en faveur de La Poste*”¹¹⁷ rekommenderade kommissionen t.ex. att Frankrike skulle avskaffa den obegränsade statliga garantin för den franska posten i sin egenskap av offentligt organ vid utgången av 2008.
65. Utöver sina kontroller av att dotterföretag till postoperatörer som var verksamma inom konkurrerande marknader utanför tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse inte korssubventionerades, fortsatte kommissionen att övervaka att dessa dotterföretag inte fick statligt stöd. I ärendet *DHL Leipzig – Halle Airport*¹¹⁸ beslutade kommissionen t.ex. att inleda ett förfarande för att avgöra om delstaten Sachsen och Leipzigs offentligt ägda flygplats hade agerat som privata investerare när de gav DHL tillgång till infrastruktur och garantier i händelse av förbud mot nattflygningar.

3. EUROPEISKA KONKURRENSNÄTVERKET OCH NATIONELLA DOMSTOLAR: ÖVERSIKT AV SAMARBETET

66. År 2006 var det andra hela år som det nya verkställighetssystem som inrättades genom förordning (EG) nr 1/2003 genomfördes. Under året förstärktes samarbetet ytterligare mellan medlemmarna i Europeiska konkurrensnätverket, dvs. EU-medlemsstaternas nationella konkurrensmyndigheter och kommissionen å ena sidan och mellan nationella domstolar och kommissionen å andra sidan.

3.1. Allmän översikt

67. Samarbetet mellan medlemmarna i Europeiska konkurrensnätverket i enskilda fall organiseras kring de nationella konkurrensmyndigheternas två grundläggande skyldigheter, nämligen att informera kommissionen när nya ärenden inleds och innan det slutliga beslutet fattas. Kommissionen informerades om cirka 150 nya ärenden där de nationella konkurrensmyndigheterna hade inlett undersökningar. Ett litet antal klagomål flyttades över från kommissionen till nationella konkurrensmyndigheter som var villiga att följa upp de frågor som hade väckts, medan de nationella konkurrensmyndigheterna vid ett begränsat antal tillfällen uppmärksammade kommissionen på misstänkta konkurrensproblem som tycktes påverka flera medlemsstater.

¹¹⁵ Gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd i form av ersättning för offentliga tjänster (EUT C 297, 29.11.2005, s. 4).

¹¹⁶ Se t.ex. ärende N 165/2005 *Bidrag till Post Office Limited för nätverk på landsbygden 2006–2008* (EUT C 141, 16.6.2006, s. 2) och ärende N 642/05 *Statlig ersättning till Posten AB för tillhandahållande av grundläggande betalnings- och kassatjänster*.

¹¹⁷ Ärende E 15/2005 *Rekommendation med förslag till lämpliga åtgärder i fråga om den obegränsade statliga garantin för posten* (ännu ej offentliggjort i EUT).

¹¹⁸ Ärende N 227/2006 *Stöd till DHL och Leipzigs flygplats* (EUT C 48, 2.3.2007, s. 7).

68. Kommissionen - på grundval av de formella samarbetsbestämmelserna – eller dess avdelningar - på informell basis - har granskat eller gett råd i fråga om omkring 125 ärenden från de nationella konkurrensmyndigheterna. Hittills har kommissionen inte utnyttjat möjligheten att frånta en nationell konkurrensmyndighet dess behörighet för att säkerställa konsekvent tillämpning av konkurrensreglerna genom att inleda ett förfarande i enlighet med artikel 11.6 i förordning (EG) nr 1/2003.
69. Europeiska konkurrensnätverkets styrka och potential går utöver de rättsliga skyldigheter som anges i förordning (EG) nr 1/2003. Europeiska konkurrensnätverket är också en god plattform för EU:s konkurrensmyndigheter för att samordna verkställighetsåtgärder, säkerställa enhetlighet direkt och diskutera allmänna politikfrågor. Under 2006 bedrevs denna typ av arbete inom fyra olika områden. För det första höll generaldirektören för GD Konkurrens och ledarna för alla nationella konkurrensmyndigheter sitt årliga möte inom ramen för Europeiska konkurrensnätverket och uttalade sitt stöd för Europeiska konkurrensnätverkets modell för förmånlig behandling. För det andra hade de nationella konkurrensmyndigheterna och kommissionen regelbundna plenarsessioner där allmänna frågor om antitrustpolitiken diskuterades. För det tredje har sex arbetsgrupper behandlat särskilda frågor, t.ex. branschutredningar och missbruk av dominerande ställning. Slutligen fanns det inom Europeiska konkurrensnätverket 15 sektoriella undergrupper som tog sig an särskilda sektorer¹¹⁹.

3.2. Tillämpning av EU:s konkurrenslagstiftning vid de nationella domstolarna i EU

70. Enligt artikel 15.1 i förordning (EG) nr 1/2003 får medlemsstaternas domstolar från kommissionen begära upplysningar som den förfogar över eller yttranden i frågor rörande tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler. Under 2006 utfärdade kommissionen ett yttrande till en domstol i Nederländerna och ett yttrande till en belgisk domare. En förfrågan från en svensk domare var fortfarande under behandling vid årets utgång.
71. I artikel 15.2 i förordning (EG) nr 1/2003 anges att medlemsstaterna till kommissionen skall vidarebefordra en kopia på alla skriftliga avgöranden som utfärdats av nationella domstolar om tillämpning av artikel 81 eller 82 i EG-fördraget. Kommissionen tog emot kopior av ett 30-tal avgöranden som utfärdats under 2006. Dessa lades ut på GD Konkurrens webbplats om den översändande myndigheten inte hade klassificerat dem som konfidentiella.
72. I artikel 15.3 i förordning (EG) nr 1/2003 anges att om den enhetliga tillämpningen av artikel 81 eller artikel 82 i EG-fördraget så kräver, får kommissionen på eget initiativ lämna skriftliga yttranden till medlemsstaternas domstolar. Efter tillstånd av domstolen i fråga får kommissionen också avge muntliga yttranden. Under 2006 utnyttjade kommissionen för första gången sedan förordning (EG) nr 1/2003 trädde i kraft denna möjlighet till ”amicus curiae” genom att avge yttranden inför Cour

¹¹⁹ Banker, säkerheter, försäkring, livsmedel, läkemedel, professionella tjänster, hälsovård, miljö, energi, järnvägar, sjöfartstransporter, motorfordon, telekommunikation, medier och idrott.

d'appel de Paris i fråga om tolkningen av gruppundantagsförordningen för motorfordon¹²⁰.

73. Fortsatt utbildning och fortbildning av nationella domare i EU:s konkurrenslagstiftning är mycket viktig för att säkerställa en effektiv och enhetlig tillämpning av dessa regler. Sedan 2002 har kommissionen samfinansierat flera fortbildningsprojekt varje år och så även under 2006, då 15 projekt för utbildning av nationella domare från samtliga 25 EU-medlemsstater samfinansierades.

4. INTERNATIONELL VERKSAMHET

74. Inför Rumäniens och Bulgariens anslutning till EU i januari 2007 bevakade kommissionen noggrant förberedelserna för medlemskap och bistod med att tillämpa konkurrensreglerna. Kommissionen granskade de statliga stödåtgärder som Bulgarien och Rumänien anmälde i enlighet med den befintliga stödmekanismen som infördes genom anslutningsfördraget. Kommissionen fortsatte även att bistå Kroatien, Turkiet och länderna på västra Balkan med att ytterligare anpassa sina konkurrensregler efter EU-lagstiftningen.

75. Kommissionen fortsatte sitt intensiva **bilaterala** samarbete med flera konkurrensmyndigheter och särskilt med myndigheterna i de länder som är EU:s viktigaste handelspartner. Samarbetet med Förenta staterna, Kanada och Japan grundar sig på särskilda avtal om samarbete i konkurrensfrågor och omfattade kontakter i samband med olika ärenden, samordnade genomförandeåtgärder och diskussioner om korrigerande åtgärder. GD Konkurrens erbjöd stöd till utformningen av konkurrenslagstiftningen i Kina och Ryssland.

76. I fråga om **multilateralt** samarbete fortsatte GD Konkurrens att spela en ledande roll i det internationella konkurrensnätverket där det ingår i ledningsgruppen, delar ordförandeskapet för kartellarbetsgruppen och arbetar aktivt i arbetsgrupperna om företagskoncentrationer, genomförande av konkurrenspolitiken och ensidigt agerande. Dessutom fortsatte GD Konkurrens att delta aktivt och bidra till arbetet inom OECD:s konkurrenskommitté.

5. INTERINSTITUTIONELLT SAMARBETE

77. Kommissionen fortsatte sitt samarbete med de övriga gemenskapsinstitutionerna och organ.
78. Europaparlamentet antar varje år ett initiativbetänkande om kommissionens årliga rapport om konkurrenspolitiken¹²¹. Kommissionen deltog också i diskussioner i Europaparlamentet om kommissionens politiska initiativ, t.ex. i fråga om reformen av statligt stöd och grönboken om skadeståndstalan vid brott mot EG:s antitrustregler. Kommissionsledamoten med ansvar för konkurrens har ett

¹²⁰ Kommissionens förordning (EG) nr 1400/2002 av den 31 juli 2002 om tillämpningen av artikel 81.3 i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden inom motorfordonssektorn (EGT L 203, 1.8.2002, s. 30).

¹²¹ År 2006 gällde detta Lipietzbetänkandet om kommissionens rapport om konkurrenspolitiken 2004.

regelbundet åsiktsutbyte med de ansvariga utskotten i Europaparlamentet för att diskutera konkurrenspolitiska frågor. Utskottet för ekonomi och valutafrågor får regelbundet förteckningar över pågående offentliggjorda ärenden och informeras om de viktigaste politiska initiativen inom konkurrensområdet. Slutligen har kommissionen också ett nära samarbete med ledamöterna av Europaparlamentet, svarar på parlamentsfrågor (både muntliga och skriftliga)¹²² och framställningar och samarbetar även med Europeiska ombudsmannen.

79. Kommissionen har även ett nära samarbete med rådet och informerar det om viktiga politiska initiativ inom konkurrensområdet, t.ex. reformen av statligt stöd och branschutredningarna av energisektorn och den finansiella sektorn. Kommissionen deltar även i rådets arbetsgrupper.
80. Dessutom informerar kommissionen Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om viktiga politiska initiativ och deltar i diskussioner som anordnas av kommittéerna, t.ex. i samband med antagandet av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs årliga rapport om kommissionens årliga rapport om konkurrenspolitiken.

¹²² Under 2006 ställdes ungefär 551 skriftliga frågor och 66 muntliga frågor till kommissionen i fråga om (aspekter på) konkurrenspolitiken.